

ISSN:2181-0427 ISSN:2181-1458

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС
ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ**

**НАМАНГАН ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
ИЛМИЙ АХБОРОТНОМАСИ**

**НАУЧНЫЙ ВЕСТНИК НАМАНГАНСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА**

2021 йил 6-сон

Бош муҳаррир: Наманган давлат университети ректори С.Т.Тургунов

Масъул муҳаррир: Илмий ишлар ва инновациялар бўйича проректор М.Р.Қодирхонов

Масъул муҳаррир ўринбосари: Илмий тадқиқот ва илмий педагогик кадрлар тайёрлаш бўлими бошлиғи Р.Жалалов

ТАҲРИРҲАЙЪАТИ

Физика-математика фанлари: акад. С.Зайнобиддинов, акад. А.Аъзамов, ф-м.ф.д., доц. М.Тўхтасинов, ф-м.ф.д., проф. Б.Саматов, ф-м.ф.д., доц. Р.Хақимов, ф-м.ф.д. М.Рахматуллаев.

Кимё фанлари: акад.С.Рашидова, акад. А.Тўраев, акад. С.Нигматов, к.ф.д., проф.Ш.Абдуллаев, к.ф.д., проф. Т.Азизов.

Биология фанлари: акад. К.Тожибаев, акад. Р.Собиров, б.ф.д. доц.А.Баташов, б.ф.н.

Техника фанлари: - т.ф.д., проф. А.Умаров, т.ф.д., проф. С.Юнусов.

Қишлоқ хўжалиги фанлари: – г.ф.д., доц. Б.Камалов, қ-х.ф.н., доц. А.Қазақов.

Тарих фанлари: – акад. А.Асқаров, с.ф.д., проф. Т.Файзуллаев, тар.ф.д, проф. А.Расулов, тар.ф.д., проф. У.Абдуллаев.

Иқтисодиёт фанлари: – и.ф.д., проф.Н.Махмудов, и.ф.д., проф.О.Одилов.

Фалсафа фанлари: – акад., Ж.Бозорбоев, ф.ф.д., проф. М.Исмоилов, ф.ф.н., О.Маматов, PhD Р.Замилова.

Филология фанлари: – акад. Н.Каримов, фил.ф.д., проф.С.Аширбоев, фил.ф.д., проф. Н.Улуқов, фил.ф.д., проф. Ҳ.Усманова. фил.ф.д., проф. Б.Тухлиев, фил.ф.н, доц.М. Сулаймонов.

География фанлари: - г.ф.д., доц. Б.Камалов, г.ф.д., проф.А.Нигматов.

Педагогика фанлари: - п.ф.д., проф. У.Иноятов, п.ф.д., проф. Б.Ходжаев, п.ф.д., п.ф.д., проф. Н.Эркабоева, п.ф.д., проф.Ш.Хонкелдиев, PhD П.Лутфуллаев.

Тиббиёт фанлари: – б.ф.д. Ғ.Абдуллаев, тиб.ф.н., доц. С.Болтабоев.

Психология фанлари – п.ф.д., проф. З.Нишанова, п.ф.н., доц. М.Махсудова

Техник муҳаррирлар: Н.Юсупов, Г.Акмалжонова

Таҳририят манзили: Наманган шаҳри, Уйчи кўчаси, 316-уй.

Тел: (0369)227-01-44, 227-06-12 **Факс:** (0369)227-07-61 **e-mail:** iltiy@inbox.uz

Ушбу журнал 2019 йилдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси Олий аттестация комиссияси Раёсати қарори билан физика-математика, кимё, биология, фалсафа, филология ва педагогика фанлари бўйича Олий аттестация комиссиясининг диссертациялар асосий илмий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

“НамДУ илмий ахборотномаси–Научный вестник НамГУ” журнали Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигининг 17.05.2016 йилдаги 08-0075 рақамли гувоҳномаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги (АОКА) томонидан 2020 йил 29 август куни 1106-сонли гувоҳнома га биноан чоп этилади. “НамДУ Илмий Ахборотномаси” электрон нашр сифатида ҳалқаро стандарт туркум рақами (ISSN-2181-1458)га эга НамДУ Илмий-техникавий Кенгашининг 10.05.2021 йилдаги кенгайтирилган йиғилишида муҳокама қилиниб, илмий тўплам сифатида чоп этишга рухсат этилган (Баённома № 6). Мақолаларнинг илмий савияси ва келтирилган маълумотлар учун муаллифлар жавобгар ҳисобланади.

НАМАНГАН ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ-2021

НАСИМИЙ ВА ФУРҚАТ ИЖОДИДА ТАБИАТ ТАСВИРИ

Амонова Зилола Қодировна

Бухоро давлат университети

филология фанлари номзоди, доцент

Тел: +998914106392 e-mail: amonova77@mail.ru

Аннотация: Мақолада озар шоири Насимийнинг баҳор тасвирига багишланган газали таҳлилга тортилган. Шунингдек, ўзбек мумтоз адабиётида алоҳида мавқега эга бўлган ижодкор Фурқатнинг ҳам айни мавзудаги газали гоъвий-бадиий таҳлил қилинган. Таҳлил давомида Фурқатнинг Насимий ижодидан илҳомланиб мазкур газални битганлиги асослаб берилган.

Калит сўзлар: Насимий, Фурқат, адабий таъсир, бадиий маҳорат, газал, анъана

ОБРАЗ ПРИРОДЫ В ТВОРЧЕСТВЕ НАСИМИ И ФУРКАТ

Амонова Зилола Қодировна

Бухарский государственный университет

Кандидат филологических наук, доцент

Тел: +998914106392 e-mail: amonova77@mail.ru

Аннотация: В статье использован газельный анализ весеннего изображения азербайджанского поэта Насими. Проанализирована газель Фурката на эту же тему, занимающую особое место в узбекской классической литературе. В ходе анализа было заявлено, что Фуркат закончил эту газель, вдохновленный работой Насими.

Ключевые слова: Насими, Фуркат, газел, художественной мастерство, литературная коммуникация

THE DESCRIPTION OF NATURE IN THE CREATIVITY OF NASIMI AND FURQAT

Amonova Zilola Qodirovna

Candidate of Philological Sciences,

Tel: +998914106392 e-mail: amonova77@mail.ru

Annotation: The article draws on a ghazal analysis of the spring depiction of the Azeri poet Nasimi. Furkat's ghazal on the same subject, which has a special place in Uzbek classical literature, has also been analyzed. During the analysis, it was stated that Furkat finished this ghazal inspired by Nasimi's work.

Keywords: Nasimi, Furqat, literary influence, artistic skill, ghazal, tradition

Озар халқининг истеъдодли шоири Имомиддин Насимий ижодида турфа мавзулар қатори табиат тасвири, унинг гўзаллигига омукта ҳолда ёрнинг мафтункор жамоли ифодаси ажралиб туради. Айниқса, фасллар келинчаги –баҳорнинг гўзаллигига маъшуқа хуснининг ташбеҳ қилиниши Шарқ мумтоз адабиётида ўзига хос анъана даражасига кўтарилган. Насимий ҳам шу анъананинг давомчиси ва айни пайтда уни янгилаган новатор шоир эди. Қуйидаги ғазалда шоир яна баҳор фасли келиб, тоғу саҳролар, чаманлар яшил тусга кириб гулираъноларнинг очилганлигини юксак меҳр, ўзига хос интиқлик билан қаламга олади:

Яна фасли баҳор келди – кўкарди тоғу саҳролар,
Чаманлар ям-яшил бўлди, очилди, гулураънолар[2, 10].

Ҳазалнинг матлаъсига эътибор қаратсак, соф пейзаж ҳазалга хос хусусиятлар намоён бўлади. “Пейзаж ҳазал термини остида табиат, бепоён қир-адирлар, дала-боғлар, яшил водийлар тасвири ва унга лирик қаҳрамоннинг оташин муҳаббатини ифода этувчи ҳазалларни тушунамиз” [3, 104]. Айни хусусиятлар мазкур ҳазалда ўз ифодасини топган.

Маълумки, Насимий ижоди Шарқ мумтоз адабиёти шоирлари учун илҳом манбаи саналган. Кўпгина шоирлар унинг асарларида куйланган мавзу ва ғояларини давом эттирганлар. Ана шундай забардст шоирлардан бири Зокиржон Холмуҳаммад ўғли Фурқатдир. У Насимийнинг юқоридаги пейзаж ҳазалига ҳамоҳанг шеър яратган:

Фасли навбаҳор ўлди кетибон зимистонлар,
Дўстлар, ғаниматдур, сайр этинг гулистонлар[4, 52].

Ҳар иккала шоир ҳам биринчи мисрада зимистон (қиш) тугаб, яна баҳор фасли келганлигини, табиат гўзаллашганлигини мадҳ этган. Аммо Фурқат Насимийдан фарқли тарзда матлаънинг иккинчи мисрасида гўзал табиатнинг ғанимат эканлигини уқтириб, дўстларни гулистонларда сайр этиб, гўзалликдан баҳраманд бўлишга чақирган. Фурқат ҳазал матлаъсидаги айни мулоҳазалар Насимийда ҳазал мақтасида берилди.

Ҳазалнинг иккинчи байтида Насимий гўзал табиат тасвирига мос ҳолда хушсурат ёр таърифини келтиради:

Безанди, ноз билан чиқди хиромон, ўтди сабр айлаб,
Гўзаллар, нозанин ёрлар, малоҳатли – барнолар.

Истеъдодли шоир маъшуқа таърифини келтириш учун маъшуқа сўзининг тўртта (хиромон, гўзал, ёр, барно) таносубини қўллайди. Шулардан ёр ва барно сўзларини сифатлаш (нозанин ёрлар, малоҳатли – барнолар) асосида ифодалайди. Насимий ҳазалда табиат ва ёр тасвирини параллел ҳолда тасвирлайди. Боиси, “Кўпинча шоирлар табиатнинг гўзал лавҳаларидан маҳбуба жамолининг тасвири учун фойдаланганлар. Табиат маҳбуба тасвири учун муқояса предмети ёки фон бўлган” [3, 105]. Фурқат эса иккинчи байтда баҳор фаслига хос табиат тасвирини қаламга олган:

Субҳидам тушиб шабнам, бўлди сабзалар хуррам,
Гул уза томиб кам-кам, ёғди абри найсонлар.

Байтда табиатнинг гўзал манзараси бадий чизгиларда берилган. Яъни субҳидам (тонг чоғи) да шабнам тушиб, сабзалар (ўсимликлар)нинг ундан баҳра олганлигини тамсил (субҳидамда шабнам тушиши)орқали асослаб, ўз фикрларини ташхис (сабзаларнинг хуррам бўлиши)билан бадий қувватлантиради. Шоир байтнинг иккинчи мисрасида баҳорги ёмғир (абру найсон) нинг гул узра кам-кам томиши билан боғлиқ ҳолатни тасвирлар экан, табиат ҳодисаларидан инсон қалбининг нозик кечинмаларини ҳаракатга келтирувчи восита сифатида фойдаланади.

Насимий ҳазалининг дастлабки байтларидаёқ маъшуқа жамоли васф қилинади. Унинг пейзаж ҳазалида ҳам айни ҳолатни кўриш мумкин:

Битилса сизмагай дафтарга асло ҳуснининг васфи,
Малаклар бўлса ёзувчи, сиёҳлар бўлса дарёлар.

Байтда маҳбуба мадҳи ҳақидаги мулоҳазалар берилди. Шоир маъшуқа васфини битмоқчи, аммо бу мадҳ дафтарга сизмайди, ҳатто дарё сувлари сиёҳ бўлиб, малаклар

ёзувчи бўлса ҳам унинг васфини битиш учун етмаслигини ғулув орқали жуда таъсирчан баён этган.

Фурқат табиат тасвирини жуда жонли, оригинал ташхис орқали ифодалайди:

Настарон ювиб юзни, ёсуман тузиб ўзни,
Наргиз очибон кўзни интизори ёронлар.

Субҳидамда табиат чиройига мафтун бўлган лирик қаҳрамон настариң, ёсуман, наргис гулларининг юз кўрсатишини завқ билан қузатади. Настарон (гул тури) юзини ювиб, ёсуман (жасмин гул тури) ўзини тузиб, наргиз (гул) кўз очиши ғазал қаҳрамони қалбида ҳаётга бўлган муҳаббатни кучайтиради. Байтдаги ташхисларнинг кетма-кет келтирилиши фикр таъсирчанлигини ошириш учун хизмат қилган.

Фурқат табиатдаги гўзалликни мадҳ этса, Насимий ёрининг гўзаллигини, унинг хусни малоҳатда тенгсиз эканлигини васф қилади:

Менинг ёрим гўзал Ҳақ мазҳари хусну малоҳатда,
Унинг хуснига ҳайрондир жаҳонда барча зеболар.

Насимий ижодида инсонни улуғлаш, уни илоҳийлаштириш энг юксак чўққига олиб чиқилган. Мазкур байтда ҳам маъшуқа шу қадар гўзалки, у хусни малоҳатда Ҳақ мазҳари (зоҳир бўлиш, кўриниш) дир. Шоир шеърларида “инсонни илоҳийлаштиради, инсон ва унинг қудратини улуғлаб, уни муқаддас деб ҳисоблайди” [2, 12]. Жаҳонда зеболар кўп, аммо уларнинг барчаси лирик қаҳрамон мадҳ этган ёрнинг хуснига ҳайрондирлар. Насимий лирикасида “инсонни бутун зоҳирий гўзаллиги билан тасвир эта билган” [1, 19].

Баҳор фаслида табиатда бўладиган ўзига хос жиҳатлар борки, улар орқали Фурқат фаслнинг гўзал тароватини қаламга олади:

Бир саҳар эдим уйғоқ: ўт тутошти оламға,
Тоғлар чекиб ларза, титради биёбонлар.

Шоир тасвирига кўра, бир саҳар чоғи уйғоқ бўлган, шунда “оламға ўт тутошганлигининг”, яъни чақмоқ чаққанлигининг гувоҳи бўлади. Айни шу пайтдаги табиат ўзгаришларини ташхис (тоғларнинг ларза чекиши, биёбонларнинг титраши) орқали ифодалайди. Баҳор тароватига хусн бағишлайдиганлардан яна бири қумри, булбул каби қушларнинг диалогтар сайрашидир. Шунга алоҳида эътибор қаратган шоир кейинги байтда айни масалани қаламга олади:

Қумрилар қилиб ку-ку, булбул айлабон чаҳ-чаҳ,
Сарв-у гул уза доим торгар оҳ-у афғонлар.

Фурқат қушлар сайроғининг тақлид сўз (ку-ку, чаҳ-чаҳ) орқали айнан келтириши билан ҳам жонли тасвирни, ҳам таъсирчанликни таъминлаган. Аммо худди шу байтдан бошлаб, шоир табиат тасвири, унинг гўзалликлари ифодаси билан биргаликда, ижтимоий масалалар ифодасига ҳам эътибор қаратади. “Шу байтдан бошлаб баҳор васфи тўхтайдди. Шоир табиат мадҳини яқунлаб, жамият ва шахсга оид масалалар тўғрисида фикр юритга бошлайди” [5, 32]. Қумри ва булбулнинг сарв билан гул устида оҳу афғон тортиши билан инсонларнинг муаммолари юзасидан нола-ю фиғон қилиши назарда тутилган. Мазкур фикрларнинг таъсирчанлиги ташхис (оҳу афғон тортиши) орқали таъминлаб берилган. Шоир мулоҳазаларига эътибор қаратсақ, давр ижтимоий ҳолати тасвирини жуда оригинал ташхисларда беради:

Булбул ўқуғоч йиғлаб субҳидам хазон фаслин,

Ғунча қон юғуб, юз чок этти гул гирибонлар.

Фурқат баҳорда булбул хазон фасли таърифини йиғлаб ўқиётганида, ғунча қон ютди, гул эса гирибон (ёқа)нини “юз чок” этганлигини байтда ифодалайди. Китобхонда ҳақли савол туғилади. Нима учун баҳор фаслида булбул хазон (куз) фаслининг таърифини, қолаверса, йиғлаб ўқийди? Байт мазмун моҳиятининг ижтимоийлик касб этиши ҳам айнан шундандир, яъни туғилиш, яшарилш фасли (баҳор) билан хазон бўлиш, умрнинг якун топиш фасли (куз) тазод сифатида берилмоқда. Бундан шоирнинг мақсади инсоннинг ижтимоий мавқеи ва руҳий ҳолати ифодасини беришдир. Байтдаги тазод, ташхис, муболаға, таносуб санъатлари бирлашиб, кучли драматизмни шакллантирган. Мазкур мисралардан сўнг, бегона байт келтирилади. Айнан мана шу бегона байтда шоир ўз мақсадини аниқроқ ифодалайди:

Кечтилар вафо аҳли қолмайин тутиб савсан

Кийди кўк қилиб сунбул зулфини паришонлар.

Вафо аҳли вафодан кечдиларки, бундан савсан (гулсафсар) кўк кийиб, сунбул зулфини паришон (ёйилган) қилиб мотам тутди. Шоир маҳорати шундаки, ўз мулоҳазаларини тамсил (ҳаётий далиллаш) орқали бадий ифолайди. Чунки вафодан кечиди, у тугади, йўқ бўлди, ўлди. Бу учун мотам тутилмоқда. Мотамда кўк кийиш ва сочини ёйиш одати мавжуд. Шу ҳаётий мисол гуллар орқали (ташхисда) бетақрор тасвирланган. Бундай ҳолатдан Фурқат азият чекади, димоғи куяди:

Куймасун бу савдода не учун димоғимким,

Ранж-у ғуссада доно, кечса шод нодонлар

Шоир фикрларини хулосалайди. Баҳор шодлик ва нафислик фасли бўлса-да, лирик қаҳрамонни хурсанд қилолмайди. Чунки, доно ранж-у ғуссада қолиб, нодоннинг кунлари шод кечмоқда. Байтда ижтимоий-сиёсий вазиятнинг кескинлиги, адолатсизлик ифодаси тазод (ранж-у ғусса – шод; доно – нодон) орқали тасвирланган.

Фурқат табиат тасвири орқали ижтимоий масалалар тарғибига эътибор қаратган бўлса, Насимийда табиат гўзаллиги маъшуқа жамолининг ҳусну латофати таърифини беришда хизмат қилганлигини кўриш мумкин:

Гўзалликда ниҳоятсиз дил озиғи менинг ёрим –

Ки, ҳар бир ишваси юз минг кўнгили шаҳрини яғмолар.

Шоир наздида ёр гўзаллиги шундай ниҳоятсизки, унинг ҳар бир ишваси юз минг кўнгилини яғмо (вайрон қилмоқ, хароб этмоқ) айлайди. Муҳаббат ва гўзаллик таърифида, албатта, муболағанинг ғулув тури жуда кўп ўринларда хизмат қилади. Насимий ҳам маҳбуба гўзаллиги мадҳида ана шу бадий санъат имкониятларидан ўринли фойдаланган. Шоир ғазалда баён этаётган мулоҳазаларига мақтада хулоса ясайди:

Насимий ушбу мавсумда кўнгли вақтини хуш тутгин,

Омонатдир жаҳон, беш кун ғаниматдир тамошолар.

Баҳор таровати кўнгилини хушлайдиган, гўзалликларга бой фасл саналади. Ана шу жиҳатдан Насимий “ушбу мавсумда кўнгли вақтини хуш тутгин”, дея қайд этади. Шоир муҳим фалсафий хулосани байтнинг охириги мисрасида қайд этади. Яъни жаҳон омонат, тамошолар “беш кун ғанимат”. Насимий умр ўткинчилигини, ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланиш лозимлигини таъкидлаб, китобхон диққатини айни масалага қаратади.

Таҳлиллardan ойдинлашаётгирки, Насимий ижодининг Фурқат лирикасига таъсири мавжуд. Ушбу таъсирини ғазаллар таҳлили асосидаги хулосаларда қуйидагича кўриш мумкин:

- 1) Фурқатнинг шеъри Насимий каби пейзаж ғазал бўлиб, баҳор таърифи келтирилган;
- 2) Фурқат ғазалида ҳам Насимий сингари қофиядаги оҳангдошликни сақлаб қолган (саҳролар- гулураънолар; зимистонлар- гулистонлар);
- 3) Фурқат ғазалида ҳам Насимий сингари инсон умрининг ўткинчилиги, ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланиш лозимлиги таъкидланади (Омонатдир жаҳон, беш кун ғаниматдир тамошолар - Дўстлар, ғаниматдур, сайр этинг гулистонлар);

Демак, озар халқининг истеъдодли шоири Насимий ижоди ўзбек шоирлари учун ҳам илҳом манбаи бўлиб хизмат қилган. Шоирнинг ўлмас ғоялари, бетакрор ифодалари бир неча асрлар мобайнида ўзбек мумтоз адабиётида адабий таъсирининг нодир намунаси сифатида яшаб келди.

Хулоса қилиб айтганда, ҳар иккала ижодкорнинг жамият ва инсон ҳақидаги қарашлари табиат мавзуси билан уйғунлашиб кетган. Ижодкорлар руҳиятидаги кечинмалар, қалб тугёнлари билан табиат ҳодисалари ўртасидаги вобасталик нозик дид ва бадиий тафаккур орқали намоён бўлган.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

1. Арасли Ҳ. Насимий. Т.: Фан. 1973й.
2. Насимий И. Асарлар. – Тошкент: Адабиёт ва санъат нашриёти, 1977й.
3. Носиров О., С.Жамолов., М.Зиёвуддинов. Ўзбек классик шеърляти жанрлари. Тошкент:, Ўқитувчи, 1979 й.
4. Фурқат. Танланган асарлар. Тошкент: Адабиёт ва санъат, 1975й.
5. Қаюмов А. Шеърлят жилолари. Т.: Ўқитувчи.1992й.

БАХШИНИНГ БАДИИЙ МАҲОРАТИ

Абдумурод Тилавов, филология фанлари номзоди,
Алишер Навоий номидаги Тошкент давлат
Ўзбек тили ва адабиёти университети ўқитувчиси

Аннотация: Нодир истеъдод соҳиби халқ бахшисининг бадиий маҳорати дostonлардаги от образининг тасвири давомида кўринади. Мақолада «Алпомиш», «Жорхун Мастон», «Нуралининг ютилиши» дostonларидан келтирилган парча ва таҳлиллор орқали ушбу масалага ойдинлик киритилади.

Калит сўзлар: бахши, Бойчибор, Қоражон, табиат, Ғирот, кўнгил, бадиий маҳорат.

ХУДОЖЕСТВЕННОЕ МАСТЕРСТВО БАХШИ

Аннотация: Художественное мастерство талантливогo народного бахши (певца) проявляется в изображении коня в былинах. В статье проясняется проблема через отрывки и анализ эпосов «Алпомиш», «Джорхун Мастон», «Порожения Нурали».

Ключевые слова: бахши, Бойчибор, Қоражон, природа, Ғират, сердце, художественное мастерство.

10.00.00

ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ
PHILOLOGICAL SCIENCES

48	Ошибки в письменной работе студентов Хамдам-зода Л	251
49	Sinxron tarjima san'atini egallash strategiyalari Abdullayeva G. G	257
50	Индивидуальные вариации в овладении вторым языком Бобокудова Г.Ш	263
51	Эртак ва унинг тарихига бир назар Имяминова Ш.С.....	267
52	Comparative research of english and Uzbek toponyms Ismatova N.M	270
53	Ingliz va o'zbek lingvomadaniyatida "Happiness" va "Baxt" kontseptining ifodalanishi Jumayeva O.I	275
54	Теория множественного интеллекта и изучение языка Каххорова Ш.Ш	279
55	Tetralogiyaning tadrijiy taraqqiyoti Qo'uliyeva G.N	283
56	Инновационные методы обучения английскому языку для специальных целей Мирходжаева М.И	287
57	Oliy o'quv yurtlarida rusiyzabon talabalarga o'zbek tilini o'qitish muammolari Normatova Sh.U	291
58	Abdulla Oripovning "Haj daftari"she'riy turkumi haqida Fayzullayeva O.X	295
59	Feminist yozuvchilar asarlarida badiiy tasvir vositalarini qo'llanilishi xususida Abdullayeva N	299
60	Yetuk o'zbek adibi Isajon Sultonning "Boqiy darbadar" asari misolida tarixiy inversiya Naimova A.M	303
61	Тилшуносликда матн талқини Қозоқова Н.А	308
62	Обучение Английскому языку с помощью литературы Курбонова Ш.Х	312
63	Frazeologiyani o'rganish va inson ruhiy holatini ifodalovchi frazeologik birliklarning chog'ishtirma tahlili Saidova Z.X	316
64	Ўзбек тилида тарз ифода воситаларининг морфологик, синтактик, лексик ва услубий ифодаланиши Абдуллаев А	320

65	Ona tili darslarida o`quv lug`atlaridan foydalanish samaradorligi Tursunova O.F	325
66	Aforizmlar lingvistik tadqiqot obyekti sifatida Akramov I.I	330
67	Насимий ва фуқрат ижодида табиат тасвири Амонова З. Қ	335
68	Бахшининг бадиий маҳорати Тилавов А	339
69	Инглиз ва ўзбек тилларида эвфемизмларнинг ўрганилиши ва лисоний хусусиятлари Рузиева Н.З	342
70	Мумтоз жанрда макон ва вақт категорияси (Алишер Навоий шеърлари мисолида) Йўлчиев Қ.В	347
71	Использование лингвистической терминологии при изучении сегментной фоностилистики имени существительного русского, Узбекского и Английского языков Гафуров Б.З	353
72	Biznes turizm terminlarining qiyosiy lingvo-semantik tahlili Gavharoy Isroiljon qizi	357
73	Абдулла Ориповнинг поэтик сўздан фойдаланиш маҳорати Хамдамов А.Н	365
74	Синтактик фигуралар таснифи Абдулаттоев М.Т	371
75	Sayyid Qosimiy asarlarida badiiy san`atlar Normurodov O.B	377
76	Frazeologik birliklarning semantik-grammatik va uslubiy xususiyatlari Saidova N. A	380
77	Специфика в изображении образа «кавказского пленника» в русской литературе Юлдашева О	386
78	Сўз” ва “Термин” концептларининг лингвистик таърифлари ҳамда уларнинг ўзаро муносабатлари Хамдамов Р.М	390
79	Ҳ.Худойбердиеванинг сўзларни кўчма маънода қўллаш маҳорати Юсупова Д.Ю	395
80	Intonatsiya va pauzaning uslubiy xususiyatlari Yadgarova Z.T	403